

niż określona w rozporządzeniu, zachowuje się do-
tychczasową stawkę uposażenia.

§ 5. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 lip-
ca 2004 r.¹⁾

Minister Obrony Narodowej: w z. *J. Zemke*

¹⁾ Niniejsze rozporządzenie było poprzedzone rozporządzeniem Ministra Obrony Narodowej z dnia 3 września 2001 r. w sprawie uposażenia zasadniczego żołnierzy niezawodowych (Dz. U. Nr 101, poz. 1102 oraz z 2003 r. Nr 129, poz. 1182), które, w części dotyczącej § 4, utraci moc z dniem wejścia w życie niniejszego rozporządzenia.

641

ROZPORZĄDZENIE MINISTRA ROLNICTWA I ROZWOJU WSI¹⁾

z dnia 31 marca 2004 r.

w sprawie wymagań weterynaryjnych przy przeprowadzaniu badania mięsa na włośnię oraz zamrażaniu mięsa niepoddanego temu badaniu²⁾

Na podstawie art. 21 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. o wymaganiach weterynaryjnych dla produktów pochodzenia zwierzęcego (Dz. U. Nr 33, poz. 288) zarządza się, co następuje:

§ 1. 1. Przed umieszczeniem na rynku i przywozem świeże mięso świń zawierające mięśnie szkieletowe bada się na włośnię pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii.

2. Próbkę do badania pobiera się bezpośrednio po uboju i bada w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni, w której dokonano uboju i która spełnia wymagania określone w § 7 i w przepisach odrębnych.³⁾

3. W przypadku dostarczenia w celu przeprowadzenia badania na włośnię mięsa lub produktów mięsnych pochodzących od zwierząt, które nie zostały poddane ubojowi w rzeźni, na terenie której znajduje się laboratorium, wynik badania dotyczy wyłącznie mięsa lub produktów mięsnych dostarczonych do badania.

§ 2. 1. Badanie na włośnię przeprowadza się jedną z metod określonych w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

2. Jeżeli wynik badania, o którym mowa w ust. 1, jest ujemny, mięso niezwłocznie znakuje się zgodnie z przepisami załącznika nr 1 do rozporządzenia.

§ 3. 1. Jeżeli mięso zostało poddane mrożeniu zgodnie z jedną z metod określonych w załączniku nr 2 do rozporządzenia, badania na włośnię nie przeprowadza się.

2. Przeprowadzenie mrożenia, o którym mowa w ust. 1, poświadcza urzędowy lekarz weterynarii na handlowym dokumencie identyfikacyjnym lub świadectwie dołączonym do przesyłki mięsa, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁴⁾

¹⁾ Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi kieruje działem administracji rządowej — rolnictwo, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 1 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 29 marca 2002 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi (Dz. U. Nr 32, poz. 305).

²⁾ Przepisy przyjęte w celu wdrożenia dyrektywy Rady 77/96/EWG z dnia 21 grudnia 1976 r. w sprawie badań świeżego mięsa wieprzowego na obecność włośni (*trichinella spiralis*) przy przywozie z państw trzecich (Dz. Urz. WE L 26, 31.01.1977, str. 67).

³⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 4 dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

⁴⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 22 ust. 3 i art. 25 dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

3. Mięso niepoddane badaniu na włośnię lub mrożeniu może być przywożone, jeżeli badanie lub mrożenie zostanie przeprowadzone podczas weterynaryjnej kontroli granicznej w granicznym posterunku kontroli, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁵⁾

4. Mięsa przed poddaniem mrożeniu, o którym mowa w ust. 1, nie znakuje się znakiem weterynaryjnym ani znakiem określonym w załączniku nr 1 do rozporządzenia.

5. Mięso nieposiadające świadectwa, o którym mowa w ust. 2, oznakowania, o którym mowa w § 2 ust. 2, albo odpowiedniej informacji w handlowym dokumencie identyfikacyjnym uważa się za mięso niepoddane badaniu na włośnię.

§ 4. Jeżeli mięso nie zostało poddane badaniu w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni lub zakładu rozbioru zatwierdzonych przez Komisję Europejską w państwie pochodzenia, przeprowadza się je podczas weterynaryjnej kontroli granicznej w granicznym posterunku kontroli, zgodnie z przepisami odrębnymi.⁵⁾

§ 5. Badanie na włośnię przeprowadza się dla całej tuszy, a jeżeli niemożliwe jest ustalenie, że półtusza, ćwierćtusza lub część tuszy pochodzą z tej samej tuszy, przeznaczonej do umieszczenia na rynku i przywozu, badanie na włośnię przeprowadza się dla każdej półtuszy, ćwierćtuszy lub części tuszy.

⁵⁾ Przepisy w sprawie szczegółowych wymagań weterynaryjnych przy przywozie mięsa i produktów mięsnych wdrażające postanowienia art. 24 ust. 2 i art. 27 ust. 1 lit. b dyrektywy Rady 72/462/EWG z dnia 12 grudnia 1972 r. w sprawie problemów zdrowotnych i inspekcji weterynaryjnej przy przywozie z państw trzecich bydła, trzody chlewnej i świeżego mięsa (Dz. Urz. WE L 302, 31.12.1972, str. 28).

§ 6. 1. Mięso koni, nutrii, dzików oraz niedźwiedzi bada się metodą wytrawiania.

2. Dopuszcza się badanie metodą trychinoskopową mięsa dzików i nutrii, w przypadku pojedynczych sztuk zwierząt, jeżeli są przeznaczone na potrzeby własne myśliwego lub hodowcy.

3. Mięso koni powinno dodatkowo spełniać wymagania określone w przepisach odrębnych.⁶⁾

§ 7. 1. Badanie na włośnię mięsa przeznaczonego do handlu przeprowadza się w rzeźni spełniającej wymagania dla sprzętu i pomieszczeń przeznaczonych do przeprowadzania badania, które są określone w załączniku nr 3 do rozporządzenia oraz w przepisach odrębnych.³⁾

2. Zamrażanie mięsa przeprowadza się w zakładach spełniających wymagania określone w przepisach odrębnych.³⁾

§ 8. Dopuszcza się badanie mięsa nieprzeznaczonego do handlu w laboratorium znajdującym się na terenie rzeźni zakwalifikowanej na rynek krajowy.

§ 9. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem uzyskania przez Rzeczpospolitą Polską członkostwa w Unii Europejskiej.

Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi: *W. Olejniczak*

⁶⁾ Decyzja Komisji 95/231/WE z dnia 20 czerwca 1995 r. w sprawie środków ochrony przed włośnią (Dz. Urz. WE L 154, 05.07.1995, str. 21).

Załączniki do rozporządzenia Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 31 marca 2004 r. (poz. 641)

Załącznik nr 1

METODY PRZEPROWADZANIA BADANIA NA WŁOŚNIE

I. Metoda trychinoskopowa

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) trychinoskop o powiększeniu 50 x i 80—100 x;
- 2) kompresor składający się z dwóch płytek szklanych, z których jedna jest podzielona na równe obszary;
- 3) małe zakrzywione nożyczki;
- 4) mała pinceta, nóż do wycinania próbek;
- 5) małe ponumerowane pojemniki do oddzielnego przechowywania próbek;
- 6) zakraplacz;
- 7) 250 ml kwasu octowego i 250 ml roztworu wodorotlenku potasu do rozjaśniania zwapnień lub zmiękczenia suszonego mięsa.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się przynajmniej jedną próbkę o wielkości orzecha laskowego z obu odnóg przepony na odcinku przejścia części mięśniowej w ścięgniastą;
- 2) jeżeli jest tylko jedna odnoga przepony, pobiera się jedną próbkę o wielkości dwóch orzechów laskowych;
- 3) w przypadku braku obu odnóg przepony pobiera się dwie próbki o przybliżonej wielkości orzecha laskowego z części żebrowej lub mostkowej przepony lub też z mięśni okołojęzycznych, żuchwowych lub brzusznych;
- 4) w przypadku części tuszy pobiera się z każdej części z różnych miejsc, w miarę możliwości położonych w okolicy kości i ścięgien, trzy próbki mięśni szkieletowych zawierające małą ilość tłuszczu, o wielkości orzecha laskowego.

3. Badanie:

- 1) jeżeli są obie odnogi przepony, z każdej odnogi wycina się po 7 skrawków o wielkości ziarna owsa — łącznie 14 skrawków, a jeżeli jest jedna odnoga przepony, wycina się z niej 14 skrawków z różnych miejsc;
- 2) jeżeli, w przypadku całych tusz, próbki pobiera się z części żebrowej lub mostkowej przepony, mięśni okołojęzycznych, żuchwowych lub mięśni brzusznych, wycina się 14 skrawków o wielkości ziarna owsa z każdej próbki, łącznie 28;
- 3) skrawki ściska się między płytkami szklanymi w taki sposób, aby można było przez przygotowany diapozytyw odczytać normalny druk;

- 4) jeżeli mięso próbek do badania jest suche i stare, preparaty zmięcza się w mieszance o składzie jedna część roztworu wodorotlenku potasu i dwie części wody przez 10 do 20 minut przed rozpoczęciem badania;
- 5) z każdej próbki pobranej z części tuszy (elementu mięsnego) wycina się po 8 skrawków o wielkości ziarna owsa, łącznie 24 skrawki;
- 6) jeżeli uzyskane wyniki badania nie są jednoznaczne, badanie kontynuuje się na większej liczbie próbek za pomocą większych powiększeń lub pod mikroskopem, lub metodą wytrawiania;
- 7) badanie przeprowadza się przy powiększeniu 30—40 x, w czasie nie krótszym niż 5 minut, przy czym w przypadku próbek zastępczych, pobranych z części żebrowej lub mostkowej przepony, mięśni okołojęzycznych, żuchwowych lub mięśni brzusznych przeprowadza się je przez przynajmniej 10 minut; minimalny czas ustalony na badania nie zawiera czasu koniecznego do pobierania próbek i przygotowywania preparatów;
- 8) badający nie powinien sprawdzić więcej niż 840 skrawków dziennie; w wyjątkowych przypadkach dopuszcza się zbadanie do 1 050 skrawków dziennie, przy czym zaleca się stosowanie krótkich przerw podczas dnia roboczego w celu uniknięcia zmęczenia i jego konsekwencji.

II. Metoda wytrawiania

1. Sprzęt i materiał:

- 1) nóż do pobierania próbek;
- 2) małe ponumerowane pojemniki z zamknięciem, do przechowywania próbek, w razie konieczności do powtórzenia badania;
- 3) cieplarka;
- 4) 2—3 l rozdzielacz szklany ze statywem, gumowy przewód łączący, klamry do mocowania przewodu łączącego;
- 5) sito plastikowe (o średnicy około 18 cm i o średnicy otworów około 1 mm);
- 6) gaza;
- 7) mała stożkowa kolba ze szczelnym zamknięciem;
- 8) płytka szklana;
- 9) rozdrabniacz mięsa;
- 10) stereomikroskop (powiększenie 15—40 x) z odpowiednim źródłem światła;

11) płyn wytrawiający sporządzony w następujący sposób: 10 g pepsyny (1 200 u/g; 80 u/g FIP), 5 ml HCl (przynajmniej 37 %), dopełniony do objętości 1 l wodą.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się próbkę o wadze co najmniej 20 g z odnogi przepony w miejscu jej przejścia w część ścięgniastą;
- 2) w przypadku braku odnogi przepony pobiera się próbkę o wadze co najmniej 20 g z części żebrowej lub mostkowej przepony, z mięśni okołojęzycznych, mięśni żuchwowych lub z mięśni brzusznych;
- 3) w przypadku części tuszy pobiera się próbkę o wadze co najmniej 20 g z mięśni szkieletowych, jeżeli to możliwe bez tłuszczu, z miejsc położonych blisko kości lub ścięgien;
- 4) w przypadku mięsa końskiego pobiera się próbki o wadze co najmniej 10 g z mięśni okołojęzycznych lub żuchwowych, w przypadku braku mięśni okołojęzycznych i mięśni żuchwowych próbkę tej samej wielkości pobiera się z odnogi przepony przy jej przejściu w część ścięgniastą, bez tkanki łącznej i tłuszczu.

3. Badanie:

- 1) dla badania łącznej próbki mięsa z 10 świń przygotowuje się po 10 g z każdej pojedynczej próbki 20 g, a pozostałe 10 g zatrzymuje się na wypadek, gdyby dodatkowe badanie pojedynczej próbki okazało się konieczne;
- 2) 10 próbek, każda o wadze 10 g, łączy się w jedną próbkę, którą się rozdrabnia w rozdrabniaczu mięsa (z otworami średnicy 2 mm) i rozmieszcza się luźno na sicie wyścielonym warstwą gazy, które następnie umieszcza się na lejku nałożonym na rozdzielacz połączony przewodem gumowym z małą stożkową kolbą, rozdzielacz napełnia się po krawędzi płynem wytrawiającym do momentu, w którym materiał badany nie zostanie przykryty; proporcje materiału poddanego badaniu do płynu wytrawiającego wynoszą w przybliżeniu 1:20 do 1:30;
- 3) po 18—20 godzinach inkubacji w temperaturze 37—39 °C odłącza się stożkową kolbę, po czym, po ostrożnym odciągnięciu supernatantu, osad znajdujący się w końcówce kolby ostrożnie przenosi się na płytkę, a następnie bada na obecność włośni za pomocą stereomikroskopu o powiększeniu 20—40 x;
- 4) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próbki łącznej bada się pozostałe pojedyncze próbki, każdą z osobna po dodaniu do nich dalszych 20 g próbek z mięsa każdej świni, lub w wypadku części tusz, po dodaniu 20 g próbki z mięsa każdej części, pobranej zgodnie z ust. 2;
- 5) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próbki mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.

III. Metoda wytrawiania prób zbiorczych

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż i pinceta do pobierania próbek;
- 2) rozdrabniacz mięsa z otworami o średnicy od 2 do 3 mm;
- 3) 3 l kolba Erlenmeyera z korkiem gumowym lub bawełniano-wetnianym;
- 4) rozdzielacz stożkowy oddzielający o pojemności 2.000 ml;
- 5) statyw o długości około 28 cm z 80 cm korpusem;
- 6) pierścień o średnicy od około 10 do 11 cm przytworzony do statywu;
- 7) uchwyt z płaskimi zaciskami (23 x 40 mm), przytworzony do statywu z podwójną złączką;
- 8) sito (o oczkach 177 mikronów) o zewnętrznej średnicy 11 cm z siatką mosiężną lub ze stali nierdzewnej;
- 9) plastikowy lejek z wewnętrzną średnicą nie mniejszą niż 12 cm;
- 10) stereomikroskop (powiększenie 15—40 x) z odpowiednim źródłem światła lub trychinoskop ze stołem poziomym;
- 11) w przypadku stosowania trychinoskopu: rynienka do liczenia larw o pojemności około 60—65 cm³, wykonana z akrylowych płytek o grubości 3 mm w ten sposób, że podzielone na pola dno rynienki ma wymiary 180 x 40 mm; boki mają wymiary 230 x 20 mm, a szczyty 40 x 20 mm; dno i szczyty rynienki umieszcza się pomiędzy jej bokami, co tworzy dwa uchwyty na końcach; dno rynienki powinno być podwyższone 7—9 mm od podstawy ramy utworzonej przez boki i szczyty; części rynienki zespala się klejem odpowiednim dla zastosowanego tworzywa;
- 12) płytki Petriego o średnicy 9 cm, w przypadku używania stereomikroskopu, podzielone od spodu na pola badań 10 x 10 mm;
- 13) kalibrowane 100 ml szklane cylindry;
- 14) kilka 10 l zbiorników do dekontaminacji na przykład formaliną sprzętu i do pozostałego płynu wytrawiającego w wypadku wyniku dodatniego;
- 15) kwas solny o stężeniu 37 %;
- 16) pepsyna o mocy 1:10 000 NF (Narodowy Receptariusz USA) odpowiadającej 1:12 500 BP (Farmakopea Brytyjska) lub 2.000 FIP (Międzynarodowa Federacja Farmacji);
- 17) tace odpowiednie do zgromadzenia 50 prób po około 2 g każda;
- 18) waga o dokładności do 0,1 g.

2. Pobieranie próbek:

- 1) w przypadku całych tusz pobiera się próbkę o wadze około 2 g z odnogi przepony w przejściu w część ścięgniastą;

- 2) w przypadku braku odnóg przepony pobiera się próbkę o wadze około 2 g z części żebrowej lub mostkowej przepony, z mięśni okołojęzykowych lub żuchwowych lub z mięśni brzusznych;
- 3) w przypadku kawałków mięsa pobiera się próbkę o wadze około 2 g z mięśni szkieletowych, o możliwie najmniejszej zawartości tłuszczu, w miarę możliwości z miejsca w pobliżu kości lub ścięgien;
- 4) w przypadku mięsa końskiego pobiera się próbkę o wadze około 5 g z mięśni okołojęzykowych lub żuchwowych, w przypadku braku mięśni okołojęzykowych i mięśni żuchwowych próbkę tej samej wielkości pobiera się z odnogi przepony przy jej przejściu w część ścięgniastą, bez tkanki łącznej i tłuszczu, z zastrzeżeniem, że dla każdego wytrawiania łączna waga badanych próbek nie może przekroczyć 100 g w metodach III—VI oraz 35 g w metodzie VII.

3. Badanie:

1) tworzenie próby zbiorczej ze 100 próbek:

- a) próbkę o wadze około 1 g pobiera się z każdej z pojedynczych próbek pobranych z mięsa 100 świń, a następnie umieszcza się je w rozdrabniaczu mięsa,
- b) rozdrobnione mięso umieszcza się w 3 l kolbie Erlenmeyera razem z 7 g pepsyny, 2 l wody podgrzanej do temperatury 40—41 °C i 25 ml stężonego kwasu solnego, a następnie wstrząsa się tą mieszanką w celu rozpuszczenia pepsyny; zasadowość roztworu powinna wynosić 1,5—2,0 pH,
- c) dla ułatwienia wytrawiania kolbę Erlenmeyera umieszcza się w cieplarni o temperaturze 40—41 °C na około 4 godziny; w tym czasie kolbę regularnie wstrząsa się co najmniej 2 razy na godzinę,
- d) roztwór po wytrawieniu przefiltrowuje się przez sito do rozdzielacza stożkowego o pojemności 2 l i pozostawia w statywie przynajmniej przez godzinę,
- e) uzyskany płyn o objętości około 45 ml przelewa się do kalibrowanego cylindra, a następnie rozdziela się na trzy płytki Petriego, po 15 ml na każdą płytkę, której dno jest podzielone na kwadraty 10 x 10 mm,
- f) każdą płytkę Petriego bada się przez minutę na obecność larw pod stereomikroskopem,
- g) przy stosowaniu rynienek do liczenia larw uzyskany płyn o objętości całkowitej około 45 ml równo rozdziela się na dwie rynienki i bada się pod trychinoskopem; płyn bada się niezwłocznie, w żadnym przypadku badania nie można odkładać na dzień następny,
- h) jeżeli płyn jest mętny lub nie został zbadany w czasie 30 minut od jego uzyskania, oczyszcza się go w następujący sposób:

— 45 ml pozyskanego płynu przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,

- po upływie tego czasu poprzez zassanie odejmuje się 30 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml uzupełnia się do 45 ml wodą,
- po upływie kolejnych 10 minut ponownie 30 ml supernatantu usuwa się, a pozostałe 15 ml przelewa się na płytkę Petriego lub na rynienkę do liczenia larw;

- i) kalibrowany cylinder optukuje się 10 ml wody, a następnie dodaje się ją do próbki na płytce Petriego lub do rynienki do liczenia larw;

2) tworzenie próby zbiorczej z mniej niż 100 próbek:

- a) jeżeli jest 15 lub mniej niż 15 pojedynczych próbek, mogą być one dodane do próby zbiorczej ze 100 próbek i bada się je razem,
- b) jeżeli bada się więcej niż 15, a mniej niż 100 próbek, objętość płynu wytrawiającego zmniejsza się proporcjonalnie;

3) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku badania próby zbiorczej:

- a) dalsze 20 g próbki pobiera się od każdej świni, zgodnie z ust. 2,
- b) 20 g próbki od 5 świń łączy się i bada metodą określoną w pkt 1 i 2,
- c) próbki z 20 grup świń po 5 świń każda bada się w sposób określony w lit. a i b,
- d) jeżeli w próbie zbiorczej od 5 świń wykryto włośnię, pobiera się próbki o wadze 20 g, zgodnie z ust. 2, od każdej ze świń i bada oddzielnie,
- e) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próby zbiorczej mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.

IV. Metoda mechanicznie wspomaganego wytrawiania próby zbiorczej (technika sedymentacji)

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż lub nożyczki;
- 2) tace z ponumerowanymi polami na 50 prób mięsa, po 2 g każda;
- 3) stomacher 3 500 thermomodel;
- 4) plastikowe torebki do stomachera;
- 5) stożkowe rozdzielacze o pojemności 2 l zaopatrzone w teflonowe zatyczki;
- 6) statywy, pierścienie, zaciski;
- 7) sito o otworach 177 mikronów, średnicy zewnętrznej 11 cm i siatce ze stali nierdzewnej;
- 8) lejki o wewnętrznej średnicy nie mniejszej niż 12 cm do stabilizacji sit;
- 9) szklane, kalibrowane cylindry o pojemności 100 ml;
- 10) rozdzielacz o pojemności 25 ml;
- 11) zlewki o pojemności 3 l;

- 12) łyżka lub szklany pręt do mieszania roztworu w zlewce;
- 13) plastikowe: strzykawka i wężyk do odsysania;
- 14) miarka o pojemności 6 g;
- 15) termometr o dokładności 0,5 °C i o zakresie od 1 do 100 °C;
- 16) elektryczny potrząsacz z odejmowaną głowicą (wibrator);
- 17) minutnik pracujący w przedziałach 1 minuty;
- 18) trychinoskop ze stołem poziomym lub stereomikroskop z odpowiednim źródłem światła;
- 19) rynienka do liczenia larw wykonana w sposób określony w części III ust. 1 pkt 11, jeżeli stosowany jest trychinoskop;
- 20) płytki Petriego o średnicy 9 cm podzielone od spodu na pola badań o wymiarach 10 x 10 mm, w przypadku stosowania stereomikroskopu;
- 21) 17,5 % roztwór kwasu solnego;
- 22) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
- 23) 10 l pojemniki do dekontaminacji formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego w przypadku wyniku dodatniego;
- 24) waga o dokładności do 0,1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie III w ust. 2, z tym że próbek nie pobiera się z mięśni okołojęzykowych.

3. Badanie:

1) sposób wytrawiania:

a) próba zbiorcza ze 100 próbek:

- stomacher powinien być zaopatrzony w podwójną plastikową torebkę i urządzenie do utrzymania temperatury 40—41 °C,
- 1,5 l wody podgrzanej do temperatury 32—35 °C przelewa się do wewnętrznej torebki plastikowej i następnie wodę podgrzewa się do temperatury 40—41 °C,
- 25 ml 17,5 % kwasu solnego dodaje się do wody w stomacherze,
- następnie dodaje się 100 próbek o wadze 1 g każda (o temperaturze 25-30 °C), z każdej indywidualnej próby pobranej zgodnie z ust. 2,
- na końcu dodaje się 6 g pepsyny, należy ściśle przestrzegać wskazanego porządku dodawania w celu zapobieżenia rozkładowi pepsyny,
- zawartość stomachera odstawia się na 25 minut,
- następnie torebkę wyjmuje się ze stomachera, a płyn wytrawiający filtruje się przez sito do 3 l zlewki,

- plastikową torebkę przepłukuje się 100 ml wody, a następnie przez sito przelewa się ją do filtratu w zlewce,
- jeżeli jest mniej niż 15 pojedynczych próbek, mogą być one dodane do próby zbiorczej złożonej ze 100 próbek i badane razem,

b) próba zbiorcza złożona z mniej niż 100 próbek:

- stomacher powinien być zaopatrzony w podwójną plastikową torebkę i urządzenie do utrzymania temperatury 40—41 °C,
- płyn wytrawiający sporządza się przez wymieszanie około 1,5 l wody, 25 ml 17,5 % kwasu solnego i 6 g pepsyny przy zachowaniu temperatury 40—41 °C, należy ściśle przestrzegać wskazanego porządku dodawania w celu zapobieżenia rozkładowi pepsyny,
- z płynu wytrawiającego odmierza się 15 ml na 1 g próbki i tę ilość płynu z próbkami 1 g o temperaturze 25—30 °C, pobranymi z każdej indywidualnej próby zgodnie z ust. 2, przenosi się do dwóch wewnętrznych plastikowych torebek,
- wodę o temperaturze 41 °C przelewa się do zewnętrznej torebki, tak aby całkowita objętość w obu torebkach wynosiła 1,5 l,
- zawartość stomachera odstawia się na 25 minut,
- następnie torebkę wyjmuje się ze stomachera, a płyn wytrawiający filtruje się przez sito do 3 l zlewki,
- plastikową torebkę przepłukuje się w 100 ml wody, którą następnie przelewa się przez sito do filtratu w zlewce;

2) oddzielanie larw metodą sedymentacji:

- a) lód o wadze 300—400 g w płatkach, łuskach lub pokruszony dodaje się do płynu wytrawiającego, doprowadzając jego objętość do około 2 l, a następnie płyn ten miesza się do rozpuszczenia lodu, przy czym w przypadku mniejszej próby zbiorczej, określonej w pkt 1 lit. b, ilość lodu odpowiednio zmniejsza się,
- b) wychłodzony płyn wytrawiający przenosi się do 2 l rozdzielacza, wyposażonego w wibrator z dodatkowym zaciskiem,
- c) sedymentacja trwa 30 minut, przy czym wirowanie odbywa się w sposób przerywany, tj. minuta wirowania i minuta przerwy,
- d) po 30 minutach wirowania 60 ml sedymentu przenosi się niezwłocznie do 100 ml kalibrowanego cylindra, po użyciu rozdzielacza przemywa się roztworem czyszczącym,
- e) 60 ml sedymentu odstawia się na co najmniej 10 minut, a następnie supernatant odsysa się, pozostawiając 15 ml do badania na obecność larw,
- f) do odsysania stosuje się plastikową strzykawkę połączoną z plastikowym przewodem, długość

przewodu powinna być taka, aby w kalibrowanym cylindrze pozostawało 15 ml, gdy stopka strzykawki spoczywa na krawędzi cylindra,

- g) pozostałe 15 ml przelewa się do rynienki do liczenia larw lub dwu płytek Petriego i bada się pod trychinoskopem lub stereomikroskopem,
 - h) płyn wytrawiający bada się niezwłocznie, w żadnym przypadku badania nie można odkładać na dzień następny,
 - i) jeżeli płyn wytrawiający jest mętny lub nie został zbadany w czasie 30 minut, po jego sporządzeniu oczyszcza się go w następujący sposób:
 - 60 ml próbkę końcową przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,
 - po upływie 10 minut odsysa się 45 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml uzupełnia się wodą do objętości 45 ml,
 - po upływie następnych 10 minut odsysa się 30 ml supernatantu, a pozostałe 15 ml przelewa się na płytkę Petriego lub rynienkę do liczenia larw,
 - j) kalibrowany cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą następnie dodaje się do rynienki lub płytki Petriego;
- 3) w przypadku wyników dodatnich lub wątpliwych postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.

V. Metoda mechanicznie wspomaganego wytrawiania próbki zbiorczej (technika izolacji filtrowej)

1. Oprócz sprzętu i odczynników wymienionych w części IV ust. 1 używa się:

- 1) 1 l rozdzielacza (Gelmana) wyposażonego w uchwyt filtra (średnica 45 mm);
- 2) płytek filtrów o średnicy 45 mm każda składających się z okrągłej siatki ze stali nierdzewnej z oczkami o średnicy 35 mikronów;
- 3) dwóch pierścieni wykonanych z gumy o grubości 1 mm, o średnicy zewnętrznej 45 mm i wewnętrznej 38 mm, z umieszczoną pomiędzy nimi okrągłą siatką, umocowaną do nich dwuskładnikowym klejem odpowiednim dla tych materiałów;
- 4) kolby Erlenmeyera o pojemności 3 l zaopatrzonej w boczny wężyk do odsysania;
- 5) pompy filtrującej;
- 6) plastikowych torebek o pojemności co najmniej 80 ml każda;
- 7) sprzętu do zgrzewania torebek;
- 8) renniny o mocy 1:1 500 000 jednostek Soxleta na 1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.

3. Badanie:

- 1) do wytrawiania stosuje się metodę określoną w części IV ust. 3 pkt 1;
- 2) oddzielanie larw przez filtrowanie:
 - a) lód o wadze 300—400 g w płatkach, łuskach lub pokruszony dodaje się do płynu wytrawiającego, doprowadzając jego objętość do 2 l, przy czym w przypadku mniejszej próby zbiorczej ilość lodu odpowiednio zmniejsza się,
 - b) płyn wytrawiający miesza się do czasu rozpuszczenia lodu,
 - c) następnie płyn ten pozostawia się co najmniej na 3 minuty,
 - d) rozdzielacz (Gelmana) zaopatrzony w uchwyt i płytkę filtrującą umieszcza się w kolbie Erlenmeyera połączonej z pompą filtrującą,
 - e) płyn wytrawiający przelewa się do rozdzielacza (Gelmana), a następnie filtruje; pod koniec filtrowania przechodzenie płynu wytrawiającego przez płytkę filtrującą może być wspomaganie zasysaniem z pompy filtrującej, przy czym zasysanie przerywa się, zanim filtr stanie się suchy, tj. kiedy 2 do 5 ml płynu pozostaje w rozdzielaczu,
 - f) po zakończeniu filtrowania płynu wytrawiającego płytkę filtrującą wyjmuje się i umieszcza się w torebce o pojemności 80 ml razem z 15-20 ml roztworu renniny, który sporządza się przez dodanie 2 g renniny do 100 ml wody; płytki filtrujące nie mogą być używane, jeśli nie są zupełnie czyste, nie dopuszcza się do wyschnięcia nieoczyszczonych płytek filtrujących, oczyszcza się je przez pozostawienie w roztworze renniny na noc; przed użyciem filtry myje się w świeżym roztworze renniny z użyciem stomachera,
 - g) torebkę plastikową zgrzewa się dwukrotnie i umieszcza w stomacherze pomiędzy wewnętrzną i zewnętrzną torebką,
 - h) stomacher pozostawia się na 3 minuty niezależnie od tego, czy pracuje na pełnej, czy niepełnej próbie zbiorczej,
 - i) po 3 minutach torebkę plastikową z płytką filtrującą i roztworem renniny wyjmuje się ze stomachera i otwiera nożyczkami, płyn przelewa się do rynienki do liczenia larw lub na płytki Petriego, a torebkę przepłukuje się 5—10 ml wody, którą przelewa się do rynienki do badania pod trychinoskopem lub na płytki Petriego do badania pod stereomikroskopem,
 - j) płyn bada się niezwłocznie, badania nie odkłada się na dzień następny;
- 3) w przypadku dodatnich lub wątpliwych wyników postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.

VI. Metoda wytrawiania próby zbiorczej z zastosowaniem metody magnetycznego mieszania

1. Sprzęt i odczynniki:

- 1) nóż i pinceta do sporządzania próbek;
- 2) tace z oznaczonymi 50 polami do przetrzymywania próbek o wadze 2 g każda;
- 3) rozdrabniacz mięśni;
- 4) mieszadła magnetyczne, z płytką grzewczą o temperaturze regulowanej termostatem i pokrytymi teflonem prętami mieszającymi, o długości około 5 cm;
- 5) rozdzielacze stożkowe o pojemności 2 l;
- 6) statywy, pierścienie, uchwyty;
- 7) sito o siatce ze stali nierdzewnej z oczkami 177 mikronów o średnicy zewnętrznej 11 cm;
- 8) lejki o średnicy wewnętrznej nie mniejszej niż 12 cm, do umieszczenia sit;
- 9) zlewka o pojemności 3 l;
- 10) kalibrowane cylindry o pojemności około 50 ml lub cylindry wirówkowe;
- 11) trychinoskop z poziomym pulpitem lub stereomikroskop z odpowiednim źródłem światła;
- 12) rynienka do liczenia larw, wykonana w sposób określony w części III ust. 1 pkt 11, jeżeli stosowany jest trychinoskop;
- 13) płytki Petriego o średnicy 9 cm, podzielone od spodu na pola badań 10 x 10 mm, jeżeli stosowany jest stereomikroskop;
- 14) folia aluminiowa;
- 15) kwas solny 25 %;
- 16) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
- 17) woda podgrzana do temperatury 46—48 °C;
- 18) 10 l pojemniki do dekontaminacji, na przykład formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego, w przypadku wyniku dodatniego;
- 19) waga z dokładnością do 0,1 g.

2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.

3. Badanie:

- 1) tworzenie próby zbiorczej ze 100 próbek:

- a) z pojedynczych 100 próbek pobiera się próbkę o wielkości 1 g, rozdrabnia się je w rozdrabniaczu, rozdrabniacz używany jest od trzech do czterech razy, przez około sekundę za każdym razem,
- b) rozdrobnione mięso przenosi się do 3 l zlewki, dodaje się 10 g pepsyny, 2 l wody podgrzanej

do temperatury 46—48 °C oraz 16 ml kwasu solnego,

- c) w celu oddzielenia przyczepionych skrawków mięśni wkładkę mieszającą rozdrabniacza niezwłocznie wielokrotnie zanurza się w zlewce z płynem wytrawiającym,
 - d) pręcik mieszający umieszcza się w zlewce, którą przykrywa się folią aluminiową,
 - e) po umieszczeniu zlewki na podgrzanej płytce grzewczej mieszadła magnetycznego rozpoczyna się proces mieszania; przed jego rozpoczęciem sprawdza się, czy mieszadło utrzymuje stałą temperaturę 44—46 °C oraz uzyskuje maksymalne wirowanie płynu,
 - f) płyn wytrawiający miesza się 30 minut, po czym wyłącza się mieszadło, a płyn przelewa się przez sito do rozdzielacza sedymentacyjnego,
 - g) płyn w rozdzielaczu odstawia się na 30 minut,
 - h) po 30 minutach płyn z osadem w ilości 40 ml szybko przelewa się do kalibrowanego cylindra lub cylindra wirówki,
 - i) próbkę 40 ml pozostawia się na 10 minut, a następnie odsysa się 30 ml supernatantu, pozostawiając 10 ml,
 - j) pozostałe 10 ml osadu przelewa się do rynienki lub płytki Petriego,
 - k) następnie cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą dodaje się do rynienki lub płytki Petriego, i niezwłocznie bada się pod trychinoskopem lub stereomikroskopem, badania nie odkłada się na dzień następny,
 - l) jeżeli badanie nie zostało przeprowadzone w czasie 30 minut, supernatant oczyszcza się w sposób następujący:
 - końcową próbkę 40 ml przelewa się do kalibrowanego cylindra i pozostawia na 10 minut,
 - 30 ml supernatantu usuwa się, pozostawiając 10 ml, który uzupełnia się wodą do 40 ml,
 - po upływie kolejnych 10 minut 30 ml supernatantu odsysa się, pozostawiając 10 ml do badania na płytce Petriego lub rynience,
 - cylinder przepłukuje się 10 ml wody, którą dodaje się do płytki Petriego lub rynienki i poddaje badaniu;
 - m) jeżeli osad w czasie badania jest mętny, próbkę przelewa się do kalibrowanego cylindra, uzupełnia się do 40 ml wodą, następnie postępuje się w sposób określony w lit. k;
- 2) próba zbiorcza składająca się z mniej niż 100 próbek:
 - a) w razie potrzeby nie więcej niż 15 próbek 1 g dodaje się do próby zbiorczej złożonej ze 100 próbek i bada się razem, zgodnie z pkt 1,
 - b) więcej niż 15 próbek bada się jako oddzielną próbkę zbiorczą,

- c) dla prób złożonych z nie więcej niż 50 próbek, objętość płynu wytrawiającego może być zredukowana się do 1 l;
- 3) w przypadku dodatnich lub wątpliwych wyników postępuje się w sposób określony w części III ust. 3 pkt 3.
- VII. Metoda automatycznego wytrawiania próby zbiorczej o wadze nie większej niż 35 g**
1. Sprzęt i odczynniki:
- 1) nóż lub nożyczki do pobierania próbek;
 - 2) tace z oznaczonymi 50 polami do przetrzymywania próbek o wadze 2 g każda;
 - 3) mieszarka Trichomatic z wkładem filtracyjnym;
 - 4) roztwór kwasu solnego 8,5 % ± 0,5 wagowo;
 - 5) przezroczyste poliwęglanowe filtry membranowe o średnicy 50 mm i wielkości porów 14 mikronów;
 - 6) pepsyna odpowiadająca wymaganiom określonym w części III ust. 1 pkt 16;
 - 7) waga o dokładności do 0,1 g;
 - 8) pinceta z płaskimi końcówkami;
 - 9) kilka szkiełek podstawowych o długości boku przynajmniej 5 cm lub kilka płytek Petriego o średnicy przynajmniej 6 cm, podzielonych od spodu na pola 10 x 10 mm, jeżeli stosowany jest stereomikroskop;
 - 10) stereomikroskop z transmisją światła (powiększenie 15—60 x) lub trychinoskop ze stołem poziomym;
 - 11) pojemnik do zlewania niepotrzebnych płynów;
 - 12) 10 l pojemniki do dekontaminacji, np. formaliną sprzętu i pozostałego płynu wytrawiającego, w przypadku wyniku dodatniego.
2. Próbkę pobiera się w sposób określony w metodzie IV ust. 2.
3. Badanie:
- 1) sposób wytrawiania:
 - a) przygotować mieszarkę z wkładem filtracyjnym poprzez podłączenie rurki odpływowej i umieszczenie jej końcówki w pojemniku na zlewki,
 - b) w momencie włączenia mieszarki rozpocznie się podgrzewanie,
 - c) przed rozpoczęciem pracy należy otworzyć i zamknąć dolny zawór umieszczony pod komorą reakcji,
 - d) dodać nie więcej niż 35 próbek, każda o wadze około 1 g, o temperaturze 25—30 °C, z każdej indywidualnej próbki pobranej zgodnie z ust. 2, upewnić się, że zostały usunięte większe kawałki ścięgien, aby nie nastąpiło zatkanie filtra membranowego,
 - e) napełnić komorę płynów podłączoną do mieszarki aż do krawędzi (po brzegi) wodą (około 400 ml),
 - f) dodać około 30 ml 8,5 % kwasu solnego do mniejszej, sąsiedniej komory płynów; należy ściśle przestrzegać porządku dodawania w celu uniknięcia rozkładu pepsyny,
 - g) umieścić filtr membranowy pod filtrem wstępnym w pojemniku na filtr we wkładzie filtrowym,
 - h) dodać 7 g pepsyny,
 - i) zamknąć pokrywy komór reakcji i płynów,
 - j) wybrać czas wytrawiania, krótki okres wytrawiania (5 minut) dla świń poddanych ubojowi w odpowiednim wieku i dłuższy czas wytrawiania (8 minut) dla innych próbek,
 - k) wcisnąć przycisk start, aby rozpocząć automatyczne dozowanie, a następnie wytrawianie i filtrację, po około 10—13 minutach proces jest zakończony i następuje automatyczne wyłączenie,
 - l) otworzyć pokrywę komory reakcji upewniwszy się, że jest pusta; jeśli na dnie komory widać pozostałości piany lub płynu wytrawiającego, zastosować procedurę opisaną w pkt 5;
 - 2) oddzielanie larw:
 - a) zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy na szkiełko podstawowe lub płytkę Petriego,
 - b) filtr membranowy zbadać pod mikroskopem lub trychinoskopem;
 - 3) oczyszczanie sprzętu:
 - a) w przypadku wyniku dodatniego napełnić komorę reakcji mieszarki w 2/3 objętości wrzącą wodą, do podłączonej komory płynów wlewać bieżącą wodę, aż do przykrycia dolnego czujnika, program oczyszczania włączy się automatycznie, odkazić pojemnik na filtr i pozostały sprzęt np. formaliną,
 - b) po całym dniu pracy napełnić komorę płynów mieszarki wodą i włączyć standardowy program;
 - 4) użycie filtrów membranowych:

Każdy poliwęglanowy filtr membranowy może być użyty nie więcej niż 5 razy, każdy filtr powinien zostać odwrócony po każdym użyciu, dodatkowo należy sprawdzić, czy nie nastąpiło uszkodzenie filtra, co czyniłoby go niewłaściwym do dalszego użytku;
 - 5) metoda wykonywana przy niekompletnym wytrawianiu uniemożliwiającym filtrację:

Gdy przeprowadzony został automatyczny proces w mieszarce zgodnie z pkt 1, otworzyć komorę reakcji i sprawdzić, czy nie ma pozostałości piany lub płynu; w przypadku widocznych pozostałości zastosować poniższą procedurę:

 - a) zamknąć dolny zawór pod komorą reakcji,

- b) zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy na szkiełko podstawowe lub płytkę Petriego,
 - c) włożyć nowy filtr membranowy do pojemnika na filtr i założyć pojemnik,
 - d) napełnić wodą komorę płynów tak, aby przykryła dolny czujnik,
 - e) przeprowadzić automatyczny program oczyszczania,
 - f) po programie oczyszczania otworzyć pokrywę komory reakcji i sprawdzić, czy nie ma pozostałości płynu,
 - g) jeśli komora jest pusta, zdjąć pojemnik na filtr i przenieść filtr membranowy pincetą na płytkę Petriego lub szkiełko podstawowe,
 - h) oba filtry membranowe zbadać zgodnie z pkt 2; jeśli nie można zbadać filtrów, należy powtórzyć cały proces wytrawiania podczas dłuższego czasu wytrawiania zgodnie z pkt 1;
- 6) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku badania próby zbiorczej pobiera się dalsze 20 g próbki od każdej świni, zgodnie z ust. 2; próbki bada się indywidualnie zgodnie z powyżej opisaną metodą;
- 7) w przypadku dodatniego lub wątpliwego wyniku próby zbiorczej mięsa końskiego bada się kolejną próbkę o wadze 10 g, pobraną zgodnie z ust. 2.
1. Znakowanie mięsa odbywa się pod nadzorem urzędowego lekarza weterynarii. Narzędzia do znakowania i etykiety powiatowy lekarz weterynarii może przekazać osobom wykonującym czynności pomocnicze tylko na czas znakowania.
 2. Znak jest okrągły, o średnicy 2,5 cm i zawiera następujące informacje:
 - 1) w środku dużą literę „T” z ramionami o długości 1 cm i szerokości 0,2 cm;
 - 2) pod literą „T” jeden z następujących zestawów symboli: CEE, EEG, EWG, EØF, EOK, EEC, ETY, EHS, EMÜ, EEK, EEB, EGK, KEE, lub EGS. Wysokość liter powinna wynosić 0,4 cm.
3. Tusze znakuje się poprzez odcisk pieczęci na mięsie lub wypalenie piętna po wewnętrznej stronie ud, zgodnie z ust. 2.
4. Głowy znakuje się poprzez odcisk pieczęci na mięsie lub wypalenie piętna, zgodnie z ust. 2.
5. Części tusz, wyłączając tłuszcz, tłuszcz podskórny, ogon, uszy i racice, na których nie znajduje się znak, pozyskane w zakładach rozbioru z tusz oznakowanych, znakuje się ponownie, zgodnie z ust. 2, przed ich oceną.
6. Oznakowanie można przeprowadzić również poprzez umieszczenie na mięsie okrągłej etykiety. Etykietę, wykonaną z mocnego materiału jednorazowego użytku i spełniającą wszystkie wymagania higieny, umieszcza się na każdej tuszy lub jej części.
7. Etykiety wydaje się osobom wykonującym czynności pomocnicze w czasie znakowania w ilości odpowiadającej ilości znakowanego mięsa.
8. Na etykiecie umieszcza się następującą informację:
 - 1) na środku dużą literę „T”;
 - 2) pod literą „T” jeden z następujących zestawów symboli: CEE, EEG, EWG, EØF, EOK, EEC, ETY, EHS, EMÜ, EEK, EEB, EGK, KEE, lub EGS. Wysokość liter powinna wynosić 0,2 cm.
9. Tusz używany do znakowania powinien spełniać wymagania określone w przepisach o warunkach zdrowotnych żywności i żywienia.

METODY ZAMRAŻANIA MIĘSA NIEPODDANEGO BADANIU NA WŁOŚNIE

I. METODA 1

1. Mięso poddaje się zamrażaniu w miejscu zatwierdzonym przez powiatowego lekarza weterynarii.
2. Nie rozmraża się mięsa wcześniej zamrożonego.
3. Wyposażenie techniczne i zaopatrzenie w energię chłodziarki musi zapewniać szybkie osiągnięcie temperatury określonej w ust. 7 i utrzymanie jej we wszystkich częściach chłodziarki i mięsa.
4. Przed mrożeniem usuwa się opakowanie izolacyjne, z wyłączeniem mięsa, które w momencie umieszczenia go w chłodziarki osiągnęło już temperaturę określoną w ust. 7.
5. Poszczególne partie należy przechowywać w chłodziarki osobno i w zamknięciu.
6. Należy odnotować datę i czas umieszczenia każdej nowej partii w chłodziarki.
7. Temperatura panująca w chłodziarki musi wynosić przynajmniej $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$, powinna być mierzona za pomocą kalibrowanych przyrządów termoelektrycznych i stale rejestrowana; pomiaru temperatury dokonuje się w najcieplejszym miejscu w chłodziarki i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza, a przyrządy pomiarowe należy trzymać w zamknięciu. Dokumentacja musi zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodziarki, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia. Dokumentację przechowuje się przez rok od jej sporządzenia.
8. Mięso o średnicy lub grubości do 25 cm mrozi się przynajmniej przez 240 kolejnych godzin, a mięso o średnicy lub grubości 25—50 cm przynajmniej przez 480 kolejnych godzin. Proces mrożenia nie może być stosowany do mięsa grubszego lub o większej średnicy. Czas mrożenia powinien być liczony od momentu, w którym temperatura określona w ust. 7 została osiągnięta w chłodziarki.

II. METODA 2

Przepisy ust. 1—6 metody 1 stosuje się odpowiednio z zastosowaniem następujących kombinacji czasu i temperatury:

1. Mięso o średnicy lub grubości do 15 cm mrozi się:
 - 1) 20 dni w temp. $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 2) 10 dni w temp. $-23\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 3) 6 dni w temp. $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$.
2. Mięso o średnicy lub grubości 15 cm — 50 cm mrozi się:
 - 1) 30 dni w temp. $-15\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 2) 20 dni w temp. $-25\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 3) 12 dni w temp. $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$.

Temperatura w chłodziarki nie może być wyższa niż poziom temperatury wybranej na początku procesu. Powinna być mierzona kalibrowanym instrumentem

termoelektrycznym i stale rejestrowana; pomiaru temperatury dokonuje się w najcieplejszym miejscu w chłodziarki i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza, a przyrządy pomiarowe przechowuje się w zamknięciu. Dokumentacja powinna zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodziarki, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia, powinna być ona przechowywana przez rok od jej sporządzenia.

III. METODA 3

Kontrola temperatury w centralnym punkcie mięsa.

1. Stosuje się następujące kombinacje czasu i temperatury, gdy kontrolowana jest temperatura w centralnym punkcie mięsa i spełnione są warunki określone w ust. 2—6 i metodzie 1 w ust. 1:
 - 1) 106 godzin w temp. $-18\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 2) 82 godziny w temp. $-21\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 3) 63 godziny w temp. $-23,5\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 4) 48 godzin w temp. $-26\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 5) 35 godzin w temp. $-29\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 6) 22 godziny w temp. $-32\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 7) 8 godzin w temp. $-35\text{ }^{\circ}\text{C}$;
 - 8) 1/2 godziny w temp. $-37\text{ }^{\circ}\text{C}$.
2. Mięso umieszczone w chłodziarki i wcześniej zamrożone utrzymuje się w tym stanie.
3. Poszczególne partie mięsa w chłodziarki należy przechowywać osobno i w zamknięciu.
4. Odnotowuje się datę i czas umieszczenia każdej partii w chłodziarki.
5. Wyposażenie techniczne i zaopatrzenie w energię chłodziarki powinno zapewniać szybkie osiągnięcie temperatury określonej w ust. 1 i utrzymanie jej we wszystkich częściach mięsa.
6. Temperaturę mierzy się kalibrowanym instrumentem termoelektrycznym i stale rejestruje. Czujnik termometru umieszcza się w środku kalibrowanego kawałka mięsa wielkości nie mniejszej niż najgrubszy kawałek mięsa, który ma być zamrożony. Ten kalibrowany kawałek mięsa umieszcza się w najcieplejszym i najmniej uprzywilejowanym miejscu chłodziarki, a więc nie blisko sprzętu chłodziarki i nie bezpośrednio w strumieniu zimnego powietrza. Przyrządy pomiarowe przechowuje się w zamknięciu. Dokumentacja powinna zawierać odpowiednie dane z dziennika badania poubojowego lub rejestru dostawy mięsa do zakładu rozbioru lub handlowego dokumentu identyfikacyjnego, dotyczące mięsa umieszczonego w chłodziarki, oraz datę i czas rozpoczęcia i zakończenia mrożenia. Dokumentację przechowuje się przez rok od jej sporządzenia.
7. Mięso koni zamraża się zgodnie z jedną z metod określonych w załączniku.

Załącznik nr 3

WYMAGANIA DLA SPRZĘTU I POMIESZCZEŃ PRZEZNACZONYCH DO PRZEPROWADZANIA BADANIA NA WŁOŚNIE

1. Laboratorium znajdujące się na terenie rzeźni, w którym przeprowadza się badanie na włośnię, posiada odpowiednią ilość pomieszczeń i sprzętu niezbędną do przeprowadzenia badania, a w szczególności:

- 1) zamykane pomieszczenie do przygotowywania próbek; z gładkimi i łatwo zmywalnymi ścianami, pomalowanymi w jasnym kolorze do wysokości co najmniej 2 m, przystosowane w sposób umożliwiający przeprowadzenie każdej z metod badania, oraz z urządzeniami do mycia i odkażania rąk;
- 2) zamykane pomieszczenie do przeprowadzania badania, odpowiednio wyposażone, które można zaciemnić podczas badania wykonywanego przy użyciu trychinoskopu, zabezpieczone przed dostępem zwierząt;
- 3) odpowiednią wentylację i w razie konieczności urządzenia klimatyzacyjne, zapewniające temperaturę pomieszczenia nie większą niż 25 °C;
- 4) odpowiednie oświetlenie naturalne lub sztuczne, niezmiennające barw oświetlanego obiektu; należy unikać bezpośredniego światła słonecznego;
- 5) lodówki do przechowywania próbek mięsa w miarę możliwości;
- 6) umywalnię, przeznaczoną do czyszczenia i odkażania sprzętu do badań, przeprowadzanych kilka razy w ciągu dnia i na koniec dnia pracy, z wodoodporną posadzką, łatwą do oczyszczenia i odkażania, gładkimi, jasnymi, zmywalnymi ścianami, do wysokości co najmniej 2 m;
W laboratorium stosującym metody badania wymienione w załączniku nr 1 w części II—VI wystarczy zainstalowanie głębokiego, odpowiednio skanalizowanego zlewu;
- 7) szatnie, toalety, umywalki z ciepłą i zimną bieżącą wodą przeznaczoną do spożycia przez ludzi, wyposażone w środki czyszczące, odkażające i ręczniki jednorazowe oraz pomieszczenia socjalne;
- 8) wodoszczelne, nierdzewne pojemniki do zbierania próbek po badaniu z hermetycznie zamykanymi pokrywami, uniemożliwiającymi usunięcie zawartości przez osoby nieupoważnione;
- 9) instalacje doprowadzające ciepłą i zimną wodę przeznaczoną do spożycia przez ludzi;
- 10) system kanalizacyjny;
- 11) zabezpieczenia przed dostępem owadów i gryzoni;

12) trychinoskopy, spełniające następujące minimalne kryteria:

- a) proste w obsłudze,
- b) posiadające wysokie natężenie światła, aby było możliwe uzyskanie dokładnych rezultatów nawet w pomieszczeniu, które nie jest całkowicie ciemne; jako źródła światła należy używać żarówki typu projektor o mocy 100 W (12 V),
- c) zapewniające odpowiednie powiększenie:
 - normalne powiększenie robocze: 50-krotne,
 - powiększenie 80—100-krotne dla oceny preparatów, których nie można precyzyjnie zidentyfikować przy normalnym powiększeniu roboczym;
- d) zapewniające odpowiednią rozdzielczość; przy każdym powiększeniu musi być osiągalny jasny, ostry obraz o wyraźnych kolorach,
- e) każdej zmianie powiększenia musi towarzyszyć automatyczne dostosowanie jasności obrazu,
- f) w celu wzmocnienia kontrastu kondensator musi być zaopatrzony w przesłonę irysową umożliwiającą zwiększanie kontrastu dla dokładniejszego obejrzenia wątpliwych obiektów; przesłona irysowa musi być łatwa w obsłudze (np. dźwignią regulacyjną na platformie trychinoskopu),
- g) umożliwiające łatwe nastawianie ostrości poprzez szybkie ustawianie pokręteł i precyzyjne ustawianie dźwignią,
- h) posiadające możliwość regulacji napięcia, aby dostosowywać jasność do wymaganej,
- i) posiadające automatyczny mechanizm blokujący, który zapewnia ruch kompresora tylko w jednym kierunku, w celu uniknięcia niezamierzonego przesunięcia,
- j) dobry widok ekranu projektora,
- k) ekran projektora musi mieć przynajmniej 54 cm średnicy, wysoką zdolność odbiciową, być trwały, łatwy do zdjęcia i czyszczenia.

2. Powiatowy lekarz weterynarii przeprowadza okresowe przeglądy pomieszczeń i stanu technicznego urządzeń wymaganych przy przeprowadzaniu badania na włośnię.